

Gehonoreerde projecten Innovatiegelden 2020

1. Bibliotheek Midden-Brabant: Diglit, een nieuw tijdperk voor lezers

Partners: Letterenfonds, KVB Boekwerk, KB, Tilburg University, Radbouduniversiteit Nijmegen
Looptijd 2 jaar.

De transitie van fysieke literatuur (waar ook e-books onder vallen in de zin van een papieren boek in digitale vorm) naar digitale literatuur is voor het bibliotheeknetwerk een grote stap. Het is een onontgonnen terrein waarbij de spelregels nog niet vastgesteld zijn. Kenmerken van digitale literatuur zijn interactiviteit, toepassing van nieuwe technieken en algoritmes en een modulaire, niet lineaire opbouw en verschillende formats. Dit project biedt een eerste aanzet voor de verkenning van de mogelijkheden.

Het project bestaat uit drie onderdelen:

- Laagdrempelige programmering in de bibliotheek, waar het publiek kennis kan maken met digitale literatuur
- Tilburg University ontwikkelt een lesprogramma voor het vo over digitale literatuur dat optimaal aansluit bij de belevingswereld van jongeren.
- Er komt een toolkit voor overdracht aan alle bibliotheken.

Meer informatie over digitale literatuur is te vinden op de webpagina van KVB Boekwerk <https://www.kvbboekwerk.nl/innovatie/digitale-literatuur/digitale-literatuur>

Innovatieraad:

In een samenspel met partners uit de boekenbranche en de wetenschap wordt een ontdekkingstocht ingezet naar wat digitale literatuur is en hoe de bibliotheken daarin hun rol kunnen kiezen. Het fenomeen digitale literatuur is van groot belang voor het bibliotheeknetwerk. Allereerst om zicht te krijgen op dit fenomeen en de ontwikkelingen daarin.

Met sterke partners en een goed projectvoorstel wordt gerekend op een gedegen overdracht van de resultaten via een toolkit aan alle bibliotheken.

2. ZB| Planbureau en bibliotheek van Zeeland: Interactieve virtuele meet-ups

Partners: scholen en VPRO en NTR
Looptijd: 2 jaar

Al zes jaar organiseert ZB de VPRO Tegenlicht Meet Up Zeeland. In 2019 startte ZB een juniorversie voor de bovenbouw basisschool onder de noemer Klokhuis Meet Up. Nu wil ZB samen met partners een virtuele meet-up ontwikkelen en organiseren voor de bovenbouw vo. Leerlingen kunnen via een link klassikaal of thuis rechtstreeks een meet-up bijwonen over een interessant en actueel maatschappelijk thema. De overstap maken naar een interactieve en virtuele versie en het overdraagbaar maken daarvan staat in dit project centraal. De opgedane kennis en ervaring worden gedeeld met andere POI's en bibliotheken in Nederland. De mogelijkheden zijn talrijk: naast meet-ups kun je op deze manier lezingen geven, live verslag doen van symposia, etc.

Innovatieraad:

Het experiment met een interactieve virtuele meet-up voor de doelgroep leerlingen in het vo is waardevol. De bibliotheek werkt met een doelgroep die door ontmoeting en debat op een nieuwe of vernieuwende wijze de waarde van bibliotheken kan ervaren. Dit met een product van tv-kwaliteit. De producten zijn direct in het bibliotheeknetwerk beschikbaar. ZB geeft input hoe er mee om te gaan in de programmering en voort te bouwen op de behandelde thema's. Daarmee kan dit project het opschalen en de uitrol van virtuele meet-ups in het bibliotheeknetwerk stimuleren.

3. Bibliotheek AanZet: Online marktplaats Leven Lang Leren

Ontwikkelpartner: Hoppinger

Looptijd: 2 jaar

Kern van het project is om de zelfredzaamheid van inwoners te vergroten, doordat zij in de bibliotheek zelf activiteiten organiseren voor een leven lang leren. Dit vanuit de missie 'alle inwoners starten een succesvolle persoonlijke ontwikkeling bij de bibliotheek'. Gegeven de flexibilisering op de arbeidsmarkt en de 'skill shift' die technologische ontwikkelingen vragen liggen hier voor de bibliotheken grote kansen.

AanZet werkt toe naar een schaalbaar webbased online marktplaats waarop gebruikers in de rol van producenten een activiteit in de bibliotheek (workshop, lezing, meeting, reeks) kunnen indienen en waar andere gebruikers zich als consumenten kunnen aanmelden.

Bedoeling is om het project na de eindevaluatie inclusief aanbevelingen landelijk op te schalen.

Bij de ontwikkeling van de marktplaats is het gedachtegoed OF/BY/FOR/ALL leidend.

Het platform wordt ontwikkeld op een schaalbare, interconnectieve infrastructuur, waarop de website van de Bibliotheek AanZet is gebouwd. Deze infrastructuur staat open voor andere openbare bibliotheken, zonder 'kick back fee'-kosten voor aansluiting en gebruik.

Innovatieraad:

De roep om werkbare online platforms waarop vraag en aanbod rondom informeel en non-formeel leren samenkomen wordt steeds groter in het bibliotheeknetwerk. Het project kan hieraan nieuwe kennis en ervaring toevoegen en biedt ook een infrastructuur. Raadzaam is om meer bibliotheken en POI's met dezelfde ideeën en plannen te betrekken bij de verdere ontwikkeling. Dit mede om de schaalbaarheid naar alle bibliotheken te borgen.

4. Bibliotheek Venlo: Ontwikkeling oudertool voor PLEK 3

Partners: BCO Onderwijsadviesbureau, gemeente Venlo, scholen PO – VO

Looptijd: 1 jaar

PLEK 3 is de plek waar kinderen die net iets extra's nodig hebben op het gebied van taal en algemene ontwikkeling zich na schooltijd verder kunnen ontwikkelen. Ouders worden hier zeer nauw bij betrokken. Wanneer ouders leren hoe ze hun kinderen het best kunnen ondersteunen bij opdrachten en bij de ontwikkeling van hun kind zal hun betrokkenheid vergroot worden. Uit onderzoek blijkt dat een grotere ouderbetrokkenheid leidt tot betere kansen voor kinderen.

In het project wordt een oudertool ontwikkeld met een aantal activiteiten daar omheen.

Bijvoorbeeld het verzorgen van lessen aan ouders, digitaal contact houden met ouders, een

bijeenkomst organiseren voor ouders over de ontwikkeling van hun kind.

De lesdoelen, het programma en de tool voor de ouders worden uitgewerkt, waardoor deze ook overdraagbaar zijn naar andere bibliotheken.

Innovatieraad:

Het concept PLEK 3 is innovatief en waardevol voor bibliotheken en verdient het om te worden overgedragen in het bibliotheeknetwerk. Er zijn andere routes waarmee de uitwerking van het totale concept wordt gefinancierd. De innovatiesubsidie gaat naar het deelproject waarin de oudertool wordt ontwikkeld. Het delen van de tool en de kennis en ervaring daarmee kan vernieuwend en ondersteunend zijn voor andere bibliotheken bij hun activiteiten voor gezinnen.

5. Bibliotheek Hengelo: De agenda van de stad

Partners: Bibliotheek Enschede, ITwente, Rijnbrink

Looptijd: 2 jaar

Door structurele samenwerking tussen de bibliotheek, journalistiek en burger geven partners invulling aan de agenda van de stad: lokale en actuele kwesties krijgen een podium in de bibliotheek, zowel offline als online. Naast het creëren van nieuwe kennis en het ontwikkelen van nieuwe formats voor programmering, werken partners aan een toegankelijke lokale informatiestructuur die bijdraagt aan opinievorming rond complexe vraagstukken.

Het project richt zich op de versterking tussen offline en online activiteiten. Expertise en infrastructuur van de journalistiek worden ingezet en gecombineerd met de fysieke expertise van de bibliotheek. Dit maakt het project ook uitvoerbaar wanneer er door pandemieën meer beperkingen zijn in fysiek contact.

Beoogde resultaten zijn:

- Actuele en lokale programmering in zowel Hengelo als Enschede rondom de agenda van de stad gericht op verhoogde burgerbetrokkenheid.
- Burgers kunnen een gefundeerde mening vormen rondom lokale vraagstukken.
- Burgers komen in contact met burgers buiten hun eigen 'bubbel'.
- Burgers weten de bibliotheken te vinden doordat die zichtbaar zijn op plekken waar ze voorheen niet zichtbaar waren.
- Burgers voelen zich mede betrokken bij lokale vraagstukken.

De bibliotheken leveren een overdraagbaar concept voor de bibliotheekbranche over samenwerking tussen journalistiek, bibliotheek en burger met als doel het vernieuwen van de dialoog en het stimuleren van pluriformiteit en diversiteit. Dit wordt op een aantrekkelijke manier overdraagbaar gemaakt.

Innovatieraad:

Het lokaal / regionaal versterken van de samenwerking met journalistiek en burgers is belangrijk voor de vernieuwing en versterking van de activiteiten van bibliotheken. Het idee om met de veelal uit jongere teams bestaande journalistiek samen te werken is sterk en die samenwerking kan zeer vruchtbaar zijn voor bibliotheken. Het voorbeeld van dit project kan anderen inspireren tot vergelijkbare samenwerkingen in hun regio. Interessant is dat er gedurende de projectuitvoering regelmatig kennis en ervaring worden gedeeld in het bibliotheeknetwerk.